

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas I. An detur materia prima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

OBJICITUR quartò. De hoc ipso quæritur, quare pars A sit potentia & subjectum primum, & quare pars B sit actus.

RESPONDETUR. Est quidem verum, quòd dictus conceptus, non adferat prædicatum ali- quòd distinctum realiter, imò nec adferre debet, nam definitio à definito non distinguuntur realiter. Est item verum, quòd non adferat prædicatum simpliciter extinctivum interrogationum, nam etiam posito, quòd dicat aliquis hominem esse animal rationale, querere restabit: quare sit animal rationale, sufficit tamen, quòd adferat prædicatum, quo in ordine ad nostros conceptus non datur prius, & quòd tantum sola inductione, explicationeque terminorum illustrari possit. Quanquam accedi etiam ex tempore poterit ad argumentum, quòd probat dari materiam primam: ita ut illud sit subjectum, quòd remanet post resolutionem, tantquam aliquid commune, cum ergo pars, A, & non alia maneat, illa pars A erit materia.

OBJICITUR quintò. Subjectum primum est terminus æquivocus, nam potest esse aliquid subjectum primum prædicationis vel promotionis politicæ, &c. ut cum proximè promovendus, & excellens in politicis, appellatur subjectum primum.

RESPONDETUR. Ex circumstantiis, in quibus loquimur, explicatur satis, rem esse, de subjecto Physicè spectato.

QUÆSTIO II.

De existentia Materie.

IMprimis disquirendum erit: An existat Materia; Deinde propria ne an aliena existentia & tum primum alia huc spectantia discutientur.

DIFFICULTAS I.

An detur Materia prima?

DICENDUM est: *Dari materiam primam*; Est conclusio Aristotelica. Quòd detur Materia.

PROBATUR medio termino communi, qui sic proponitur: Vel dantur mutationes substantiales, vel non dantur, neutrum dici potest. Ergo neque potest dici, quòd non detur materia prima. Minor probatur, non potest dici, quòd non dantur mutationes substantiales, aliàs lignum non esset combustibile, siquidem ex ligno non posset substantialiter fieri ignis. Rursus ignis nunquam esset extinguibilis, neque posset sub-

sidere in cineres, siquidem post formam ignis, non posset introduci forma cineris. Si autem dantur transmutationes substantiales. Ergo quòd fuit sub una forma substantiali, manet etiam sub alia forma substantiali, si enim non idem maneret, sub alia forma substantiali. Ergo in mutatione substantiali esset annihilatio, quòd probatur, tunc esset annihilatio, quando nihil manet ejus, quòd præfuerat, sed in substantiis transmutationibus nihil maneret ejus, quòd præfuerat. Ergo in transmutatione substantiali esset annihilatio. Minor, immediata probatur; in transmutatione substantiali v.g. ligni in ignem, non maneret v.g. forma ligni, ut per experientiam patet, & probabitur infra, ubi ostendetur, duas formas substantiales non posse esse, in eodem subjecto, non maneret etiam in transmutatione substantiali materia, quia per te non datur. Ergo nihil maneret, consequenter in transmutatione substantiali esset annihilatio, quòd non potest dici. Tum quia annihilatio sicut & creatio excedit vires naturales. Tum quia accidentia multa, remanent abeunte jam forma substantiali, in quo autem subjectarentur, si esset annihilatio totius substantialis præcedentis, & si non daretur materia prima. Tum quia si in mutatione substantiali intercedit annihilatio, vanus esset cultus reliquiarum siquidem nec forma illic esset sancti, nec materia.

CONFIRMATUR. Si non daretur materia, connaturale esset agenti naturali; v.g. igni, creare, sed nulli est connaturale creare. Sequela probatur, connaturale est uni igni alium ignem producere. Ergo & connaturale esset creare. Tunc enim esset connaturale creare, quando connaturale est producere ex nihilo subjecti, seu ex nullo subjecto præexistente, conferre totum esse de novo, sed ignis produciens alium ignem, conferret totum esse de novo, quòd probatur, conferret formam de novo, & nullum subjectum ejus è quo educeret formam, supponeret. Ergo ex nihilo subjecti produceret, adeoque crearet.

Quòd autem detur materia, eaque prima, sic probat Suarez. Quando ex ligno fit ignis, manetque idem subjectum, quòd olim erat sub forma ligni, ut sic jam sub forma ignis, vel illud subjectum præsupponit aliud subjectum, vel non præsupponit, si non præsupponit, habetur intentum; si præsupponit de illo ulterius, querendum restabit deveniendumque erit, ad aliquid, primum, cum non detur processus in infinitum in istis subjectis subordinatis.

OBJICITUR primò Auctoritas Aristotelis:

PRIMA Auctoritas est. Ex primo Phys. textu 77. ubi ait Aristoteles, ea quæ fiunt, non fiunt per se, ex aliquo ente, sed solum per
† f 2 acci-

accidentis, ex quo colligi potest, materiam, vel non esse ens, vel ex ea non fieri quidquam, per se.

RESPONDETUR. Sensus Aristotelis esse, quod ea, quæ fiunt per se, non fiant ex aliquo ente, quod se habeat per modum formæ præ-existentis latentisque inibi, sed non dicit, quod non detur potentia, adeoque materia, ad illam formam.

SECUNDUS locus ex 5. Phys. tex. 8. ubi ait: Id quod generatur, non est, subiectum autem generationis est materia, inferius autem subdit, igitur materia non est.

RESPONDETUR. Sensus Aristotelis est; quod id quod generatur non sit actu, sed tantum sit in potentia, eo quod sit subiectum, quod illius generandi, futurum est, pars constitutiva, quando autem addit igitur materia, non est, intelligendus est, quod materia respectu generandi non sit subiectum denominationis, tale enim subiectum est totum compositum, sed tantum est subiectum inhesionis, sustentationis vel informationis.

TERTIUS locus est ex lib. de generatione c. 23. Generatio est mutatio totius in totum, nullo sensibili manente. Ergo nec erit, quæ remanet materia.

RESPONDETUR. Sensus Aristotelis esse, quod generatio sit mutatio totius denominationis, in aliud totum denominationis, quando autem Aristoteles dicit, quod nec quidquam sit eorum quibus ens determinatur, per Ly: nequicquam, intelligit quod materia non sit aliquid, substantiale completum, & quod non sit forma, cui competit actuare, & denominare, licet etiam materia sit Ens.

OBJICITUR secundò. Ad mutationes accidentales, non est necessarium commune subiectum. Ergo neque ad substantiales, Antecedens probatur. Si extra materiam, poneretur frigus, ageret in illud calor, & tamen tunc non esset jam ullum commune subiectum, siquidem extra omnem materiam, supponitur existere frigus. Accidentia etiam Eucharistica alterari possunt sine ullo subiecto, quod sit materia.

RESPONDETUR. Sicut non possunt existere naturaliter, accidentia sine subiecto, ita nec naturaliter contingit, ut ad mutationes accidentales, non sit necessarium subiectum; Quare autem nec divinitus, nec naturaliter potest esse transmutatio substantialis sine communi subiecto, probant rationes adlatæ. Directè ergo in forma negatur consequentia, disparitas est, quia non repugnat accidentia divinitus existere sine materia, & adhuc retinere contrarietatem cum aliis, adeoque fundare pugnam & introductionem novarum qualitatum, licet supponendo miraculum prædictum. Jam autem etiam divinitus, repugna esset mu-

tationem substantialem, & nihil substantialis in præcedenti composito manere, non enim hoc esset mutatio, sed prioris annihilatio, novi autem creatio. Loquor autem de mutatione substantiali quæ sit viâ generationis, non autem de mutatione conversiva, substantiali, seu transsubstantiva, quæ viribus naturæ fieri non potest, & cum non fiat viribus naturæ, commune subiectum non deperdet.

OBJICITUR tertio. Non datur forma communis. Ergo nec una materia communis.

RESPONDEBIS I. Disparitatem esse, quia scilicet ad formam spectat diversificare & determinare intrinsecè, consequenter nec potest esse ulla forma communis, ad materiam autem non spectat diversificare. *Hæc responsio*

NON SATISFACIT. Tum quia dici posset ad formas particulares spectare ut diversificent, sed forma communis non est necesse, ut diversificet. Tum quia suo modo etiam materia v.g. ab Angelo diversificat hominem & si materia coelestis, est diversa specie, revera & illa diversificabit, quid si materiæ convenit diversificare saltem possibiliter, tum quia quomodo dabitur una materia communis, cum non detur forma communis, ex eo, quia ut tu ais, competit ei diversificare.

RESPOND. 2. Disparitatem esse quia nulla est necessitas formæ communis, nullumque absurdum, si non detur, si autem non detur materia tanquam subiectum commune mutationum, substantialium, sequitur absurdum, res scilicet naturaliter creari & annihilari.

RESPONDETUR 3. Quia data forma communi advenientes aliæ formæ non componerent unum per se, invenirent enim jam formam actuantem. Posito autem quod detur Materia adhuc poterit componi unum per se.

QUÆRES. Quid sentiendum sit, de sententia Gomesii Pereira, qui docuit, ut videre est, apud Arriaga disp. II. Physicor. Sect. I. Non dari ullam materiam primam, sed loco illius esse elementa, quæ sint æquè simplicia ac materia prima vel forma substantialis. Est sententia rejicienda. Tum quia illa corpora, æquè simplicia, ac materia, vel manent, in omni mutatione substantiali, ita ut in illa alia resolvantur, vel non manent, si non manent, redeunt argumenta facta, si manent in re omnino idem dicis, sed immerito hoc subiectum, appellas elementa. Tum quia ut urget Arriaga, vel illa elementa sunt penetrata, vel non; si sunt penetrata. Ergo immerito adstruis ad productionem ignis corrumpli lignum cum potuerint hæc se penetrare, si non sunt penetrata. Ergo una pars v.g. papyri, est aqua, alia ignis, quod est contra sensum, quomodo item quarta pars ignis inclusa in pulvere pyrio, non accendit eundem, cur item animantia omnia sursum non eunt, cum com-

ponant.

ponantur duobus sursum tendentibus aëre igne, &c.

DIFFICULTAS II.

Materia: sua ne? an aliena existentia existit?

Thomistæ, existentiam propriam Materiæ, sed dicunt illam existere existentia formæ, dant illi existentiam propriam Scotistæ, Nominales, Nostri. Potest hic quæstio esse de voce si concesseris materiam habere actum entitativum proprium, hoc est perfectionem suam entitativam, eamque extra causas positam, negaveris autem materiam habere existentiam propriam. Erit quæstio de re, si negaveris materiam habere actum, proprium suum esse, extra causas: nomine autem existentia venit esse actuale rei, extra causas, Arriaga & Oviedo instituunt etiam quæstionem; an posita distinctione reali inter essentiam & existentiam, necesse nihilominus sit, materiam habere existentiam non formæ sed propriam, quamvis à se distinctam realiter, ad hanc etiam difficultatem in sequentibus respicietur. *Nunc sit*

Punctum Difficultatis 1.

Quid tenendum.

DICENDUM est. *Materiam habere propriam existentiam.*

PROBAT primò Suarez ex communi principio, quòd scilicet essentia non sit distincta realiter ab existentia, unde sic formatur argumentum. Habet materia propriam suam essentiam. Ergo & existentiam, hæc enim à parte rei indistinguuntur realiter. Qui ipse medius terminus, sic aliter proponitur. Materia pro ut condistinguitur à forma, & est nunc jam in rerum natura, vel habet esse suum proprium, extra causas; vel non habet, si non habet. Ergo contra suppositionem loqueris, si enim supponis, nunc in rerum natura, illam esse, quomodo esse extra causas, non habet. Loqueris etiam, contra demonstrationes Aristotelis, probantes materiam esse nunc defacto subiectum transmutationum; loqueris etiam, contra rationem, quia aliàs nullum esset compositum ex materia, & forma, si nunc in rerum natura, non est materia; si autem materia habet propriam existentiam, cum nomine existentia nihil veniat nisi esse proprium extra causas. *Hoc ar-*

gumentum convincit, non nisi supposita in distinctione reali, inter essentiam & existentiam.

PROBAT secundò Hurtado ex principio recepto à Thomistis, quod productio terminetur ad existentiam, quo posito sic argumentatur. Eadem actione indivisibili, qua produci- tur essentia, debet produci, & existentia, sed essentia materia & essentia formæ producuntur, per diversas actiones. Ergo etiam & existentia materiæ, itemque existentia formæ, producuntur per diversas actiones: Prima propositio est certa apud Thomistas & probatur auctoritate S. Thomæ, qui quæst. 1. de Potentia art. 2. th. ait: *Omnis actio activæ potentie, terminatur ad esse*, imò Johannes Theologus in Concil. Florentino, Sess. 18. contra Græcos asserentes, Spiritum Sanctum esse à Filio, sed ab illo, non accipere esse, inquit, *fieri non potest, nec mente concipi, ut una res ab alia sit, nisi ab illa accipiat esse*. Probat idem ratio, quia actio terminata ad producendum essentiam, tendit ad eam producendam extra suas causas. Ergo tendit ad existentiam, cum existere nihil sit, nisi esse extra causas. Minor autem probatur, quia essentia materiæ creatur, essentia formæ materialis educitur è potentia materiæ.

Hæc ratio Hurtadi sic aliter proponitur. Supponamus hoc, quod formæ quæ nunc producuntur sint ab æterno, materiam autem produci in tempore; vel ad minimum supponamus, nunc produci de novo formam, & post productionem illius, produci materiam ejusdem speciei cum nostrate, hoc supposito, sic formatur argumentum. Si materia non habet propriam existentiam, non posset ostendi actio productiva essentia materiæ, ad quid terminari posset, sed debet ostendi, aliàs si non posset ostendi, ad quid actio productiva materiæ terminari posset, non erit possibilis actio productiva materiæ, siquidem impossibilis est actio productiva, cui passio non correspondeat, adeoque, quæ ad aliquid, ad quod terminetur non habeat: Sequela principalis probatur. Si materia non haberet propriam existentiam, actio productiva materiæ, non terminaretur ad essentiam formæ, hæc enim supponitur in ante productionem, & si actio productiva materiæ, non terminatur ad essentiam materiæ, non materia, sed aliquid aliud produceretur, siquidem non ejus essentia, sed aliud produceretur, non etiam illa productio terminaretur ad essentiam materiæ, non plus importat, quam importaret ab æterno, secundum quod erat, in statu essentia & tamen essentia rerum, dicuntur præcedere actionem divinam productivam, deinde si ad essentiam materiæ, præcisè terminaretur actio illa productiva, vel responderet illi actioni, esse extra causas

† f 3

illius